

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ХУДОЖНЯ ДЕКЛАМАЦІЯ В ЗДО**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Художня декламація в ЗДО
Викладач (-і)	к.п.н., доц. Круль Лариса Миколаївна
Контактний телефон викладача	+380687372044
Е-mail викладача	larysa.krul@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Індивідуальні і групові консультації, онлайн (viber, telegram, e-mail) і офлайн
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є мистецтво виразного читання (декламування) Зміст: Художня декламація в ЗДО як дисципліна за вибором у підготовці майбутніх вихователів вивчається здобувачами спеціальності «Дошкільна освіта» на четвертому курсі і спрямована на ознайомлення здобувачів із методикою декламування текстів різних жанрів та художнього розповідання дітям, формування компетентності щодо навчання дітей декламувати та розповідати.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення здобувачів із методами і прийомами декламація дітей з урахуванням їхніх вікових особливостей та можливостей; розширити знання майбутніх вихователів з теорії мистецтва слова та удосконалити виконавчу майстерність педагогів. <u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є ознайомлення здобувачів зі змістом і значенням засобів логіко-емоційної виразності та з принципами застосування позамовних засобів виразності мовлення; розвивати техніку декламації педагога.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<u>Загальні компетентності:</u> КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії. КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. <u>Фахові компетентності:</u> КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації. КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими. КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів). КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності. КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і	

художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Результати навчання:

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку

За професійним стандартом «Вихователь закладу дошкільної освіти»:

ЗК.3. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, поважати багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).

А2.1. Здатність забезпечувати здобуття дошкільної освіти державною мовою.

А2.3. Здатність організовувати ігрову (провідну) і інші види дитячої діяльності та підтримувати види діяльності, ініційовані дитиною.

В3.1. Здатність враховувати культурні, релігійні, соціальні та мовні особливості родини під час освітнього процесу та здійснювати його незалежно від власних поглядів, стереотипів та упереджень.

Г2.1. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі.

залучати учасників освітнього процесу на засадах партнерства та взаємної відповідальності.

Г2.2. Здатність ефективно використовувати інформаційно-комунікаційні технології (далі - ІКТ) та електронні освітні ресурси в професійній діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
---------	---------------	------------------------	-----------------------------

8	012 Дошкільна освіта	4	Вибірковий	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Предмет і завдання курсу художня декламація		2	2	6
Тема 2. Дикція. Значення дикції у самостійній підготовці вихователя.		2	2	6
Тема 3. Засоби логіко-емоційної виразності читання й мовлення.		2	2	6
Тема 4-5. Підготовка твору до читання та аналізу його з дітьми.		2	2	6
Тема 6. Читання казок та прозових творів.		2	2	6
Тема 7. Принципи побудови та виконання художньої розповіді		2	2	6
Тема 8-9. Особливості виконання поетичних творів та читання байки.			2	6
Тема 10. Художнє розповідання творів різних за жанрами.			2	6
Тема 11. Читання та декламування творів різних за жанрами.			2	12
ЗАГ.:		12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	З урахуванням Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf Вид контролю: залік (за роботу на практичних заняттях – 90 балів, тестування (КСР) – 10 балів, разом – максимально 100 балів)			
Вимоги до письмових робіт	Проект з теми за вибором – оцінюється самостійність виконання, аналіз та міркування. Здобувачі ВО виконують контрольну роботу у формі тестування, яке розміщене на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua/ (для денної – на занятті, для заочної – за 10 днів допочатку сесії)			
Семінарські заняття	Робота на кожному семінарському занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття, та виконання завдань, запропонованих для самостійної роботи. За умови успішно виконаного завдання в повному обсязі за одне заняття здобувач отримує макс. 100 б.			
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдене тестування, прочитані художні твори.			
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік форма здачі - комбінована			
7. Політика навчальної дисципліни				

Письмові роботи

Виконуються з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи)

Академічна доброчесність

Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме:

- Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція).
- Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція).
- Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
- Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.

Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою:

<https://cnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

Пропуски занять (відпрацювання)

Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентують:

- Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.)
- Положення про порядок навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора №672 від 24.11.2022 р.)

Ознайомитися з положеннями можна за адресою:

<https://nmv.pnu.edu.ua/polozhenja/>

Виконання завдання пізніше встановленого терміну

Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання

- Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.)

Ознайомитися із положенням можна за адресою:

<https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/>

Невідповідна поведінка під час заняття

Навчання передбачає високий рівень пізнавальної активності, ініціативності, дотримання норм та правил професійної етики майбутніх фахівців «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів закладів вищої освіти»

Ознайомитися із положенням можна за адресою:

<https://nmv.pnu.edu.ua/polozhenja/>

Додаткові бали

Додаткові бали отримують студенти, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.

Неформальна освіта

Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra.

Можливість зарахування неформальної освіти регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)»

Ознайомитися з положеннями можна за адресою:

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Базовий компонент дошкільної освіти (державний стандарт дошкільної освіти). Нова редакція. Київ, 2021. 37 с.
2. Круль Л.М. Виразне читання в закладах дошкільної освіти та початкової школи. Методичні рекомендації до практичних занять. Івано-Франківськ, 2020. 32 с.
3. Качак Т., Круль Л. Література для дітей і дитяче читання в Новій українській школі. *Гірська школа Українських Карпат*. 2018. № 18. С. 165 – 170. DOI <https://doi.org/10.15330/msuc.2018.18.169-174>
4. Качак Т. Б., Круль Л. М. Змістові та методичні аспекти вивчення дисципліни «Виразне читання» студентами педагогічних спеціальностей. *Гірська школа Українських Карпат*. 2020. Вип. 22. С. 105 – 111. DOI <https://doi.org/10.15330/msuc.2020.22.105-111>
5. Качак Т. Б., Круль Л. М., Литвин Н. Б. Лекція як основний жанр академічної риторики: порівняння класичної та сучасної моделей. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2022. Випуск 88. С. 90-95. DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.88.18>

Додаткова література:

6. Svitlana Chupakhina, Iryna Skomorovska, Nataliia Kyrsta, Larysa Krul Readiness of specialists in the field of education for social partnership: inclusive aspect. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 9, 1 (Apr. 2022). С.157–168 . <https://doi.org/10.15330/jpnu.9.1.157-168>
7. Виразне читання. *Творча майстерня учителя української мови та літератури Ягодкіної Н. Л.* URL.: <https://tvorcha-maysternya.blogspot.com/>
8. Кіндрат І. Літературні твори: як інтегрувати в освітню роботу. Посібник для вихователів. Київ : ВГО «АПДО», 2023. 133 с.
9. Круль, Л., Хмелюк М. «Мовний досвід автора (за романом Степана Процюка ‘Інфекція’)». Лінгвостилістичні студії, вип. 15, Грудень 2021, с. 46-54 DOI <https://doi.org/10.29038/2413-0923-2021-15-46-54>
10. Програми розвитку дітей дошкільного віку. URL.: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programi-rozvitku-ditej>
11. Читанка – перегляд та читання книг для дітей, виданих у XX століття. URL: <http://chytanka.com.ua/>.
12. Чупахіна С. В., Круль Л.М., Кирста Н.Р. Особистісно-професійний розвиток педагогів закладів дошкільної освіти в умовах модернізації. *Збірник наукових праць «Педагогічні науки»*. Херсон. Вип. 97, 2021. С. 64–71. DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2021-97-9>
13. Як навчити дитину читати: поради батькам. URL.: <https://childdevelop.com.ua/articles/edu/9666/>

Викладач: **КРУЛЬ Лариса Миколаївна**, доцентка кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти